

Архангел Михаїл — воєначальник небесного війська, один із семи головних ангелів, чиє ім'я з давньоєврейської перекладається як "Хто як Бог?". Це риторичне запитання стало символом його перемоги над бунтівними ангелами та утвердило першість серед небесних сил. У східнохристиянській традиції Михаїл постає оборонцем істинної віри, захисником людей та вершителем Божого суду.

Култ архангела Михаїла в Україні сягає часів християнізації Русі й набув особливого значення у добу Київської держави. На початку XII століття князь Святополк Ізяславич звів Михайлівський Золотоверхий собор, який засвідчив пошану до небесного покровителя воїнів. Упродовж століть до архістратиґа зверталися з молитвами про захист держави та збереження Батьківщини — традиція, що зберігається й нині.

Вшанування архангела знайшло відображення і в українському сакральному мистецтві. Жовківський іконостас (1697–1699), створений галицьким майстром Іваном Рутковичем для церкви Різдва Пресвятої Богородиці у Жовкві, став вершиною розвитку українського барокового мистецтва. Семирусний ансамбль заввишки понад 10 метрів вражає масштабом і художньою досконалістю. У ньому поєднано українсько-візантійську іконописну традицію з елементами західноєвропейського мистецтва, зокрема гравюри. Серед іконографічних новацій — ряд неділь П'ятидесятниці, сцени зі

Пам'ятна монета

Архангел Михаїл

Національний
банк України

Старого й Нового Заповіту, а також тема Страстей Господніх у композиції Розп'яття. Особливої уваги заслуговує включення до апостольського ряду поруч із рівноапостольним імператором Костянтином образу князя Володимира Великого, що стало новаторським трактуванням його рівноапостольності. Це зображення вважається чи не першим відомим представленням Володимира Великого у галицькому іконописі.

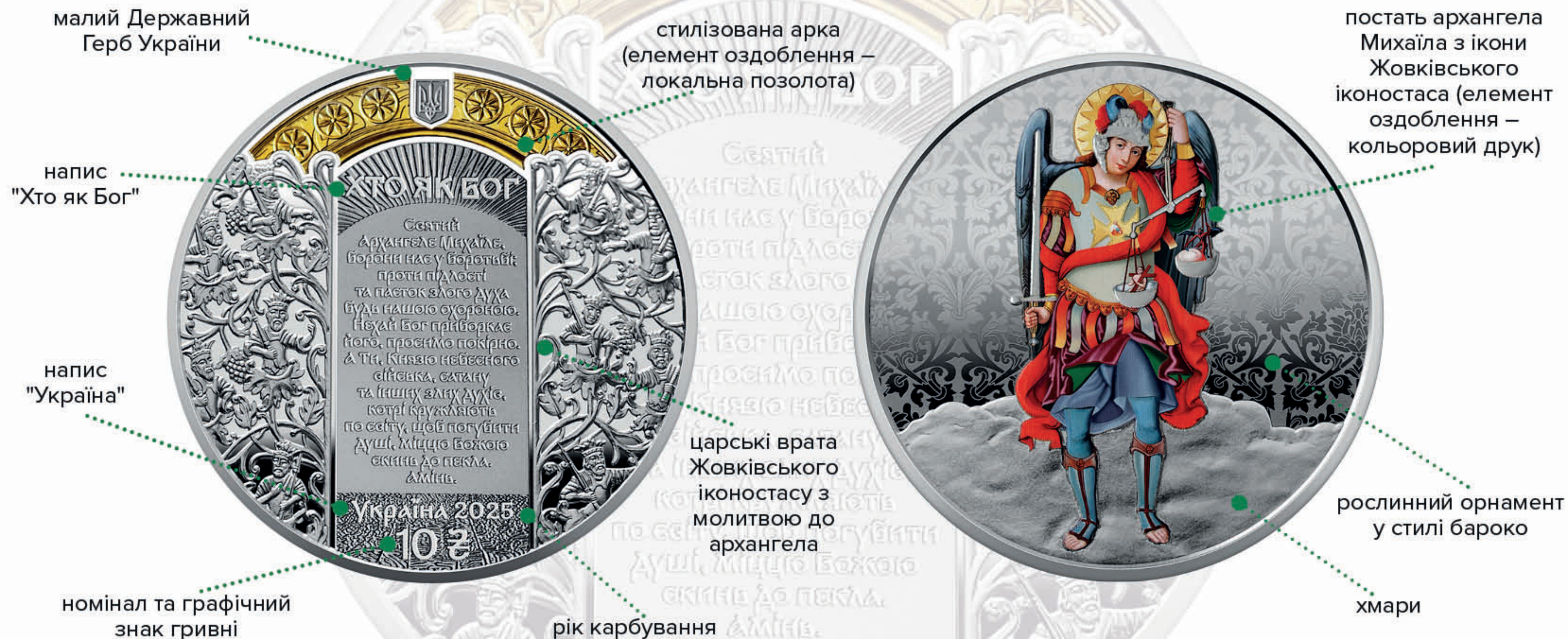
З-поміж численних образів іконостаса особливу увагу привертає ікона архангела Михаїла на дияконських вратах. Архістратиґ зображений у повний зріст, у динамічній позі з опорою на праву ногу. Постаць вирізняється на тлі золотого рослинного орнаменту — характерної ознаки жовківської школи декоративного різьблення. Колористичне рішення захоплює: темно-зелений панцир із мальтійським хрестом контрастує з яскраво-червоним плащем. У руках Михаїл тримає меч і терези — символи боротьби зі злом та зважування людських вчинків.

Нині Жовківський іконостас зберігається у Національному музеї у Львові імені Андрея Шептицького. Образ архангела Михаїла залишається для українського народу символом незламності, боротьби добра зі злом і небесного заступництва у важкі часи.

Дизайн — Тетяна Балута.
Скульптори: Володимир Дем'яненко,
Володимир Атаманчук.

АРХАНГЕЛ МИХАІЛ

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Введення в обіг	Метал	Діаметр	Категорія якості карбування	Гурт	Тираж
05 листопада 2025	срібло	38,6 мм	спеціальний анциркулейтед	гладкий із заглибленими написами	до 10 000 шт.